

Де воно б'ється? Як і годиться для такого важливого органа, — у самому центрі міста, на авеню де Мессін біля Єлісейських полів і Триумфальної арки

Це — Культурно-інформаційний центр Посольства України у Франції, за офіційною назвою якого криється затишний palazzo видатної співачки XIX століття мадам Кавальєрі з елегантним домашнім театром на третьому поверсі, виставковими залами другого поверху (нині там експонуються роботи українських художників), двома респектабельними кабінетами на першому поверсі,

де урядує сьогоднішній господар цього дому пан Олег Яценківський. Завдяки його зусиллям ця вілла щомісяця гостинно відчиняє двері для концертів «Українських мистецьких сезонів» (про декотрі з них можна прочитати на сторінках часопису «Музика»: 2012. №4, №6; 2013. №2, №5. — Ред.), постійно змінюваних художніх виставок, а щосуботи — для української школи, на дзвоник якої злітаються діти українців Парижа, наповнюючи щебетом класні кімнати у мансарді будинку.

Цікаво, що на зміну малечі, що навчається від дев'ятої ранку до обіду, ополудні

Олександр Козаренко

19 грудня 2013 року

Олександра Ленишин

у затишний підвальчик, перетворений на справжню українську кав'ярню, приходять старші учні (включно по 11-й клас), щоб опанувати до пізнього вечора українську мову, історію, географію і культуру. Так активно б'ється це маленьке українське серце Парижа у "буденному режимі".

Та бувають свята, на одне з яких я потрапив 19 грудня 2013 року, коли в День святого Миколая Культурно-інформаційний центр улаштував вечір української вокальної та фортепіанної мініатюри за участю колишньої львів'янки, а тепер солістки Національної опери в Амстердамі Олександри Ленишин, доктора мистецтвознавства Маріанни Копиці та автора цих рядків Олександра Козаренка, котрий виступив як піаніст.

Ідея концерту була простою — представити публіці (яку на три чверті становили французи) перлини українського вокального

й фортепіанного репертуару "від Лисенка — до Скорика", не оминаючи при цьому твори видатних митців — Станіслава Людкевича, Миколи Колесси, Анатолія Кос-Анатольського та інших, що стали важливими ланками ланцюга, який безпосередньо лучить двох українських класиків. Адже першим професором Мирослава Скорика у Львівській консерваторії був Станіслав Людкевич, який привніс у Галичину дух Лисенкової музи, чим заклав "підвалини ідеології" творчості галицьких композиторів. А п'ятнадцятилітній Василь Барвінський 1903 року грав Миколі Лисенкові під час його візиту до Львова з нагоди відзначення 35-річчя творчої діяльності. Микола Колесса народився в день авторського концерту Лисенка у Львові й за порадою самого композитора-класика був названий Миколою. Анатолій Кос-Анатольський долучився до порятунку китайки, якою була покрита труна Лисенка (її свого

96 часу вивіз до Галичини Остап Нижанківський). А як учень Мирослава Скорика автор цього допису включив до програми концерту також п'ять власних «Писанок» для фортепіано, котрі завершили імпрезу.

... Шляхетно вигнутими біломармуровими сходами о пів на сьому вечора вишукана публіка почала підніматися до концертної зали, святково декорованої різдвяною ялинкою на оркестровій балюстраді. Серед гос-

тей — колишній міністр економіки Франції, члени дипломатичного корпусу, провідники мистецьких об'єднань (як-от Вагнерівського товариства, товариства «Бальзак – Ганська»), численні представники української діаспори.

Друга українська рапсодія Миколи Лисенка «Думка-Шумка» стала своєрідною увертюрою концерту, що його продовжили два солісти Станіслава Людкевича («Тайна» на вірші Олександра Кесля та «Спи, дитинко моя» на слова Петра Карманського), в яких солістка Олександра Ленишин виявила справжню музикальність камерної співачки у поєднанні з глибиною драматичного переживання оперної діви. «П'ять коломинок» Миколи Колесси екс-

Олександр Козаренко, Марія Маланчук, перекладач МЗС Франції, Наталія Набокова, Маріанна Копиця-Карабиць, Кирило Карабиць, Олександра Ленишин, Валентина Семенова, викладач сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського, Олег Яценківський після концерту

Афіша концерту Олександра Козаренка й Олександри Ленишин

Олександра Ленишин, Олександр Козаренко

травертністю вислову та яскравістю колориту гуцульської музичної сецесії ніби відтінили філософську всеосяжність одного з найкращих солоспівів Василя Барвінського на вірші Івана Франка «Місяцю-князю».

До слова, короткий зміст поетичних текстів був вдало поданий французькою мовою пані Наталією Набоковою, що тлумачила коментарі професора Маріанни Копиці до кожного виконуваного твору. Цим двом господиням вечора поталанило створити атмосферу справжнього музичного салону, в яку напрочуд вдало вписалася «Буковинська сюїта» Анатолія Кос-Анатольського, ніби віродивши естетику галицького бідермаєру. А два солоспіви Мирослава Скорика на вірші Тараса Шевченка («Якби мені черевики» та «Зацвіла в долині») стали своєрідним музичним анонсом двохсотлітнього ювілею поета, з відзначенням якого у керівництва українського центру в Парижі пов'язані великі плани...

На завершення концерту пан Олег Яценківський підніс його учасникам розкішні в'язанки троянд від президента Українського католицького університету, єпископа єпархії святого Володимира Великого у Парижі, владика Бориса Гудзяка та запросив усіх присутніх на скромне прийняття, яке дало змогу гостям Культурно-інформаційного центру не тільки відчути українську гостинність, а й ближче познайомитися з артистами та ведучими. А величезний лавровий букет, подарований невідомою українською парижанкою, розійшовся по галузці поміж постійними відвідувачами імпрез «Українських мистецьких сезонів».

Мимоволі постає питання: чи не занадто претензійно названо акцію, яку вже

півтора року провадить Культурно-інформаційний центр Посольства України у Франції — хоча би з огляду на виразну аналогію до дягільських «Російських сезонів» початку ХХ століття? Зрозуміло, що будь-які порівняння тут недоречні, бо в історії світового мистецтва так і не з'явилися постаті менеджерів культури, співмірні за масштабом із постаттю Сергія Дягілева. Хоча за бажання можна простежити певну тяглість «української присутності» у Франції: від відкритих світові завдяки дягільській пасіонарності імен Сергія Лифаря, Вацлава Ніжинського, Ігоря Стравінського чи Сергія Прокоф'єва — до Валерія Буймістера, Богдана Козака, Бориса Лятошинського чи Івана Карабиця, творчість яких була представлена в Парижі у гостинних стінах вілли на авеню де Мессін. І хтозна, чи цей прихисток не стане благословенним для української культури та українських митців, як це було з осідком Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Сарселі під Парижем, звідки пішла у світ Енциклопедія українознавства?

Зважаючи на відкритість до творчої ініціативи директора Культурно-інформаційного центру пана Олега Яценківського (а серед найближчих його проектів — порятунок бібліотеки патрона вже згадуваної Енциклопедії українознавства Аркадія Жуковського чи творчої спадщини французького композитора українського походження Мар'яна Кузана), можемо сподіватися на щасливу долю «Українських мистецьких сезонів» у Парижі.

Олександр Козаренко
Українське серце Парижа //
Музика. 2014. №2. С. 38–39